

19 noiembrie 2014

municipiul Chișinău

DECIZIE

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, Judecător – Svetlana Filincova

Judecătorii –

Galina Stratulat, Iurie Bejenaru,

Elena Covalenco, Dumitru Mardari

Examinînd chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către societatea cu răspundere limitată „Noviconsvit”,

în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Pronancons” împotriva societății cu răspundere limitată „Noviconsvit”, privind încasarea datoriei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2014, prin care a fost menținută hotărîrea Judecătoriei sectorului Ciocana municipiul Chișinău din 26 iunie 2014,

a c o n s t a t a t :

La 10 iunie 2013 societatea cu răspundere limitată „Pronancons” (în continuare SRL „Pronancons”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Noviconsvit” (în continuare SRL „Noviconsvit”), solicitînd încasarea datoriei de 847 767,03 (opt sute patruzeci și șapte mii șapte sute șazeci și șapte) lei, dobînda de întîrziere în sumă de 2 917,89 (două mii nouă sute șaptesprezece) lei și cheltuielile de judecată.

În motivarea cererii a indicat că la 01 decembrie 2011 între SRL „Pronancons” și SRL „Noviconsvit” a fost încheiat contractul de antrepriză nr.A2011-12, în temeiul căruia SRL „Pronancons”, în calitate de antreprenor s-a obligat să efectueze lucrări de construcție a blocului locativ.

Deși a prestat servii în sumă de 1 718 688,08 (un milion șapte sute optsprezece mii șase sute optzeci și opt) lei, SRL „Noviconsvit” nu a efectuat plata integrală a serviciilor de care a beneficiat, existînd restanța de 847 767,03 (opt sute patruzeci și șapte mii șapte sute șazeci și șapte) lei, conform actului de verificare.

Întru evitarea încasării forțate a datoriei, prin reclamația nr.26/04-02 din 26 aprilie 2013 și prin reclamația nr.14/05-01 din 14 mai 2013 SRL „Pronancons” a

solicitat executarea benevolă a obligațiilor, însă în termenul acordat pentru stingerea datoriei SRL „Noviconsvit” nu și-a onorat obligațiile.

A mai indicat că, existența datoriei este confirmată prin facturile fiscale și procesele verbale de executare a lucrărilor: FB2837299 din 14 martie 2013, FB2837292 din 27 februarie 2013, FB2837305 din 10 aprilie 2013, FB2837321 din 17 mai 2013.

Ulterior, în cursul examinării pricinii în fond, reprezentantul SRL „Pronancons”, avocatul Eduard Iftodii, a depus cerere de majorare a cuantumului pretențiilor, solicitând încasarea de la SRL „Noviconsvit” în beneficiul SRL „Pronancons” a datoriei în sumă de 847 767,03 (opt sute patruzeci și șapte mii șapte sute șazeci și șapte) lei, dobânda de întârziere în sumă de 75 308,28 (șaptezeci și cinci mii trei sute opt) lei, penalitatea în sumă de 195 973,67 (una sută nouăzeci și cinci mii nouă sute șaptezeci și trei) lei și cheltuielile de judecată.

Prin hotărîrea judecătoriei sectorului Ciocana municipiul Chișinău din 15 aprilie 2014, acțiunea civilă înaintată de SRL „Pronancons” a fost admisă integral. S-a încasat de la SRL „Noviconsvit” în beneficiul SRL „Pronancons” suma de 847 767,03 (opt sute patruzeci și șapte mii șapte sute șazeci și șapte) lei cu titlu de datorie pentru serviciile acordate în baza contractului de antrepriză nr.A2001-12, suma de 75 308,28 (șaptezeci și cinci mii trei sute opt) lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 07 martie 2013 – 11 octombrie 2013, suma de 195 973,67 (una sută nouăzeci și cinci mii nouă sute șaptezeci și trei) lei, în total 1 119 048 (un milion una sută nouăsprezece mii patruzeci și opt) lei și suma de 33 571 (treizeci și trei mii cinci sute șaptezeci și unu) lei 47 bani cu titlu de cheltuieli judiciare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2014 a fost respins apelul declarat de SRL „Noviconsvit” și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei sectorului Ciocana din 15 aprilie 2014. S-a încasat din contul SRL „Noviconsvit” în beneficiul SRL „Pronancons” dobânda de întârziere în mărime de 91 436 (nouăzeci și unu mii patru sute treizeci și șase) lei 51 bani.

La 21 august 2014 SRL „Noviconsvit” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2014 și hotărîrii judecătoriei sectorului Ciocana municipiul Chișinău din 15 aprilie 2014, solicitând casarea deciziei instanței de apel și instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărîri prin care să fie respinse pretențiile SRL „Pronancons”.

În motivarea cererii a indicat că instanțele de judecată au încălcat normele de drept procedural, ori cererea de majorare a cuantumului pretențiilor a fost înaintată de o persoană neîmputernicită. Inițial, cererea de chemare în judecată a fost semnată de către administratorul SRL „Pronancons”, în persoana lui V.Gorbatovschi, ulterior, avocatul Eduard Iftodii a depus cerere de majorare a

cuantumului pretențiilor, solicitând suplimentar încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 75 308,28 (șaptezeci și cinci mii trei sute opt) și penalitatea 195 973,67 (una sută nouăzeci și cinci mii nouă sute șaptezeci și trei).

Consideră recurentul că, reprezentantul SRL „Pronancons” nu avea împuterniciri pentru a înainta astfel de cereri, ori SRL „Pronancons” a emis procura nr.01-02/J/2013 din 01 mai 2013 prin care l-a împuternicit pe Oleg Uțică să reprezinte interesele societății, iar în textul procurii expres a fost prevăzută restricția potrivit căreia împuternicirile din procură nu pot fi transmise altor persoane, însă mandatul avocatului Eduard Iftodii a fost semnat de către ÎI „Oleg Uțică”.

La fel, recurentul a solicitat scoaterea de pe rol a pretențiilor în partea încasării sumei de 347 767,03 (trei sute patruzeci și șapte mii șapte sute șaizeci și șapte) lei, ori nu a fost respectată procedura prealabilă, prevăzută de contractul antrepriză A2011-12, pentru pretențiile de 847 767 (opt sute patruzeci și șapte mii șapte sute șaizeci și șapte) lei, fiind reclamantă doar suma de 500 000 (cinci sute mii) lei.

La 04 noiembrie 2014, intimatul SRL „Pronancons” a depus referință la cererea de recurs declarată de SRL „Noviconsvit”, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil.

A indicat că, pct.5.6 din contractul de asistență juridică încheiat între ÎI „Oleg Uțică” și SRL „Pronancons” stipulează că „Executorul se obligă, atunci când interesul clientului o cere să contracteze un avocat, care să reprezinte, de rînd cu executorul, interesele clientului în instanțele de judecată”.

La fel, întru asigurarea executării obligații prevăzute la pct.5.6 a contractului susmenționat, a fost semnată anexat nr.1, unde au fost determinate împuternicirile ÎI „Oleg Uțică” în partea ce ține de angajarea unui avocat și anume încheierea contractului de asistență juridică cu Eduard Iftodii.

În privința procedurii prealabile de soluționare a litigiului, a indicat că, recurentul confundă procedura prealabilă cu procedura de punere în întârziere a debitorului pentru neexecutarea obligației pecuniare. Reclamația nr.14/05-01 din 14 mai 2013 confirmă faptul respectării procedurii prealabile, iar în cadrul ședințelor de judecată administratorul SRL „Noviconsvit” a recunoscut datoria de 847 767,03 (opt sute patruzeci și șapte mii șapte sute șaizeci și șapte) lei.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs și prevederile Legii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de SRL „Noviconsvit” ca fiind întemeiat și care necesită a fi admis, urmând a fi casată decizia Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2014 și restituită pricina spre rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

Conform art.445 alin.(1) lit.c) Cod Procedură Civilă instanța, după ce examinează recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele dosarului s-a stabilit cu certitudine că, cererea de chemare în judecată împotriva SRL „Noviconsvit”, depusă la 10 iunie 2013, a fost semnată de către administratorul SRL „Pronancons” – V.Gorbatovschi (f.d.4-5). Calitatea lui Veaceslav Gorbatovschi de administrator al SRL „Pronancons” și inclusiv dreptul de a semna cererea de chemare în judecată este adevărat prin extrasul din registrul de stat al persoanelor juridice nr.8333 din 27 martie 2013 (f.d.25).

Colegiul reține că, inițial, pretențiile SRL „Pronancons” vizau încasarea datoriei de bază în mărime de 847 767,03 (opt sute patruzeci și șapte mii șapte sute șaiszeci și șapte) lei, dobânzii de întârziere în sumă de 2 917,89 (două mii nouă sute șaptesprezece) lei, taxei de stat în sumă de 25 499,95 (douăzeci și cinci mii patru sute nouăzeci și nouă) lei și cheltuieli de judecată.

Prin procura nr.01-02/J/2013 din 01 mai 2013, recurentul SRL „Pronancons”, în persoana administratorului Veaceslav Gorbatovschi, l-a împuternicit pe Oleg Uțică să reprezinte interesele societății în instanțele de judecată de orice nivel și pentru orice tip de acțiuni, să îndeplinească toate actele de procedură și să perfecteze, semneze și prezinte orice documente în legătură cu o asemenea reprezentare, în fața oricăror organe de stat, să semneze și să înainteze acțiuni în instanța de judecată și cereri reconvenționale (f.d.26).

Conform art.253 alin.(1) Cod Civil, persoana căreia îi este eliberată procura poate elibera o procură de substituie numai dacă acest drept este stipulat expres în procură sau dacă este în interesul reprezentantului.

Instanța de recurs reține că, procura nr.01-02/J/2013 din 01 mai 2013 exclude posibilitatea substituirii, întrucât expres este indicată interdicția transmiterii altei persoane a împuternicirilor delegate lui Oleg Uțică.

La 10 iulie 2013, SRL „Pronancos” – în calitate de client și ÎI „Uțica Oleg” – în calitate de executor au încheiat un contract de asistență juridică, în temeiul căruia executorul s-a obligat să presteze clientului servicii de asistență juridică pe marginea litigiului cu privire la încasarea datoriei de la SRL „Noviconsvit” (f.d.32).

Conform art.75 alin.(2) Cod Procedură Civilă, procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiați.

Conform art.80 alin.(1) Cod Procedură Civilă, împuternicirile reprezentantului persoanei juridice trebuie să fie formulate într-o procură, eliberată și legalizată în modul stabilit de lege.

Conform art.81 Cod Procedură Civilă, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a strămuta pricina la o judecată arbitrală, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce quantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

În acest sens, Colegiul reține că la materialele dosarului a fost anexat mandatul avocatului Eduard Iftodii cu nr.0315559 din 14 iulie 2013, fiind semnat de către Oleg Uțică, ca „împuternicit” al SRL „Pronancons”.

Se cere a fi precizat că, reprezentarea persoanei juridice în instanțele de judecată poate fi exercitată de către un avocat împuternicit de către un reprezentat al persoanei juridice în cauză, ori persoanele juridice sunt în drept de a încheia acte juridice personal sau prin reprezentant.

Întrucât, împuternicirile reprezentantului persoanei juridice trebuie să fie formulate într-o procură, eliberată și legalizată în modul stabilit de lege, se ajunge la concluzia că, în situația în care persoana juridică încheie acte juridice prin reprezentant și anume semnează mandatul avocatului și îi acordă împuternicirile vizate de art.81 Cod Procedură Civilă, în mod imperativ, dreptul de a semna mandatul avocatului și dreptul de a delega împuternicire vizate de art.81 trebuie să fie acordate, în baza unei procuri, însuși persoanei care semnează mandatul, respectiv, trebuie să fie prevăzut în procură dreptul de substituie sau dreptul de a contracta un avocat și a-i delega împuternicirile vizate de art.81.

În speță, avocatul Eduard Iftodii, în cursul examinării cauzei în fond, a înaintat cerere de majorare a quantumului pretențiilor, solicitând încasarea de la SRL „Noviconsvit” în beneficiul SRL „Pronancons” a sumei de 1 119 048,98 (un milion una sută unsprezece mii șapte sute șaiszeci și șapte) lei (f.d.44-46), pretenție care a fost admisă prin hotărârea Judecătoriei sectorului Ciocana municipiul Chișinău din 15 aprilie 2014 (f.d.87).

Ulterior, în cursul examinării cauzei în ordine de apel, avocatul Eduard Iftodii a solicitat încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 91 436 (nouăzeci și unu mii

patru sute treizeci și șase) lei 51 bani și cheltuielile pentru achitarea taxei de stat în mărime de 2 743 (două mii șapte sute patruzeci și trei) lei 10 bani (f.d.163-164), pretenție care a fost admisă prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2014.

Reieșind din circumstanțele menționate, Colegiul consideră ca fiind întemeiat argumentul recurentului privind faptul că atât instanța de fond, cât și instanța de apel, a primit spre examinare și a admis cererile depuse de o persoană neîmputernicită de a depune asemenea cereri, ori mandatul avocatului Eduard Iftodii a fost semnat de către Oleg Uțică, fiind aplicată ștampila ÎI „Uțică Oleg”, însă împuternicirile delegate lui Oleg Uțică de către intimatul SRL „Pronancons” prin procura nr.01-02/J/2013, inclusiv împuternicirile vizate de art.81 Cod Procedură Civilă, nu puteau fi transmise altei persoane, fiind expres prevăzut în procură interdicția substituirii lui Oleg Uțică (f.d.26).

În condițiile în care prevederile art. 75, 80 și 81 Cod Procedură Civilă urmează să fie aplicate în coroborare cu prevederile Codului Civil cu privire la reprezentare, procură și mandat, Colegiul reține ca neîntemeiat argumentul intimatului SRL „Pronancons” privind legalitatea împuternicirilor avocatului Eduard Iftodii, dictată de pct.5.6 al contractului de asistență juridică încheiat între SRL „Pronancons” și Oleg Uțică, unde s-a prevăzut obligația executorului de a contracta un avocat (f.d.32-33). În acest sens, Colegiul reiterează condiția imperativă privind formularea împuternicirilor reprezentantului persoanei juridice într-o procură, eliberată și legalizată în modul stabilit de lege. În speță, nu poate fi reținut contractul de asistență juridică din 10 iulie 2013, în detrimentul procurii din 01 mai 2013, ori Legea, în mod clar definește modul de formulare a împuternicirilor reprezentantului persoanei juridice. Însuși contractul de asistență juridică din 10 iulie 2013 nu a prevăzut dreptul lui Oleg Uțică de a depune careva cereri de majorare a pretențiilor SRL „Pronancons”, deși, prin prisma art.81 Cod Procedură Civilă, urma, sub sancțiunea nulității, a fi indicat.

Contractarea unui avocat, prevăzută la pct.5.6 al contractului de asistență juridică, indică în mod clar condiția reprezentării, de rând cu executorul – Oleg Uțică, a intereselor SRL „Pronancons” în instanțele de judecată. În speță, cererile de majorare a cuantumului pretențiilor SRL „Pronancons” au fost semnate în mod unilateral de către avocatul Eduard Iftodii, iar în ședințele de judecată, atât în instanța de apel, cât și în instanța de fond, interesele SRL „Pronancons” au fost reprezentate în mod unilateral de către avocatul Eduard Iftodii, fapt confirmat prin procesele verbale ale ședințelor de judecată, anexate la dosar, fapt care atestă nerespectarea condițiilor prevăzute de pct.5.6.

Mai mult ca atât, se ajunge la concluzia că pricina civilă în cauză a fost examinată în ordine de apel în lipsa unui reprezentat al intimatului SRL „Pronancons”, împuternicit în modul stabilit de Lege.

În privința anexei nr.1 la contractul de asistență juridică din 10 iulie 2013, prezentată de intimat, Colegiul atestă imposibilitatea reținerii și examinării ei, avînd în vedere imposibilitatea administrării noilor dovezi în ordinea de recurs.

Reieșind din cele menționate, Colegiul ajunge la concluzia privind ilegalitatea deciziei instanței de apel, dictată de aplicarea eronată a normelor de drept procedural, în partea ce vizează primirea spre examinare și soluționarea cererilor depuse de o persoană neîmputernicită să depună asemenea cereri și examinarea.

Colegiul consideră că, eroarea în cauză, admisă atât în cursul examinării cauzei în ordine de apel, cît și în cursul examinării cauzei în fond, nu poate fi corectată de către instanța de recurs, fapt ce în mod imperativ denotă necesitatea rejudecării pricinii de către instanța de apel, întrucît nu sunt întrunite temeiurile care permit trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

Totodată, în privința argumentării recurentului și intimatului în partea ce ține de procedura prealabilă de soluționare a litigiului, Colegiu nu urmează să se expună, avînd în vedere necesitatea rejudecării pricinii, unde criticile formulate vor fi apreciate corespunzător de instanța care va reexamina pricina.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de SRL „Noviconsvit”, a casa integral decizia instanței de apel și a restitui pricina spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit.c) Cod Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiției,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Noviconsvit”.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2014, în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Pronancons” împotriva societății cu răspundere limitată „Noviconsvit”, privind încasarea datoriei, cu restituirea pricinii la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, într-un alt complet.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecător –

Svetlana Filincova

Judecători –

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru,

Elena Covalenco,

